

Нормативна уредба Европейски съюз

- ✓ **Директива (ЕС) 2018/2001) на Европейския Парламент и на Съвета от 11 декември 2018 година за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници**

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018L2001&qid=1676548626653&from=EN>

На 13 февруари 2023 г. Европейската комисия прие правила за определяне на водород от ВЕИ в Европейския съюз с приемането на двата делегирани акта към Директивата за насърчаване използването на енергията от възобновяеми източници (**Директива (ЕС) 2018/2001**); ²

На 10 февруари 2023 г. Европейската комисия, представи две ключови допълнения към **Директива (ЕС) 2018/2001** на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници. Възобновяемите течни и газообразни транспортни горива от небиологичен произход са важни за увеличаване на дела на възобновяемата енергия в секторите, за които се очаква да разчитат на течните или газообразните горива в дългосрочен план. В първото допълнение на **Директива (ЕС) 2018/2001**³ се въвеждат нови разпоредби за насърчаване на използването на възобновяеми течни и газообразни транспортни горива от небиологичен произход. От Комисията се изисква да разработи надеждна методология на Съюза, за да гарантира, че електроенергията, използвана за производството на възобновяеми течни и газообразни транспортни горива от небиологичен произход, е от възобновяеми източници, включително правила за i) времевата и географската обвързаност между съоръжението за производство на електроенергия и производството на гориво, и ii) гарантиране, че производителят на гориво допринася за разгръщането или за финансирането на възобновяемата енергия. Второто разгледано допълнение към **Директива (ЕС) 2018/2001**⁴ въвежда нови разпоредби за насърчаване на използването на възобновяеми течни и газообразни транспортни горива от небиологичен произход и рециклирани въглеродни горива. Въпреки че с директивата се определя минимален праг за намаление на емисиите на парникови газове за възобновяеми течни и газообразни транспортни горива от небиологичен произход, с нея не се определя минимален праг за намаление на

¹ В Приложение 1 са представени нормативните актове на европейско и национално ниво, които биха могли да касаят/или касаят водорода, като разгледаните в Пътната карта основни нормативни актове, върху които се работи в момента или се разглеждат за спешно хармонизиране, са допълнени с такива, които са свързани с по-широки аспекти на изпълнение на мерките за подобряване на условията за разгръщане на потенциала за развитие на водородните технологии и механизмите за производство и доставка на водород. В тази връзка Приложението има функциите на списък с нормативни актове, които ще бъдат част от „работната програма“ на междуведомствения координационен механизъм с оглед на осигуряване на непрекъснат процес на мониторинг и предприемане на действия за адаптиране на законодателството в динамичния сектор на водородната икономика.

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018L2001&qid=1676548626653&from=EN>

³ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=PI_COM:C\(2023\)1087&qid=1676547639968&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=PI_COM:C(2023)1087&qid=1676547639968&from=EN)

⁴ https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:25ebddd-ab88-11ed-b508-01aa75ed71a1.0009.02/DOC_1&format=PDF

емисиите на парникови газове от рециклирани въглеродни горива и не се уточнява методиката за оценяване на намалението на емисиите на парникови газове от възобновяеми течни и газообразни транспортни горива от небиологичен произход и от рециклирани въглеродни горива. Директивата обаче включва предоставяне на правомощие на Европейската комисия да определя такива прагове в делегирани актове.

- ✓ **Директива 2009/73/ЕО на Европейския Парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ и за отмяна на Директива 2003/55/ЕО**

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:32009L0073&from=IT>

Директива 2009/73/ЕО установява общи правила за преноса, разпределението, доставката и съхранението на природен газ. Тя определя правилата, свързани с организацията и функционирането на сектора на природен газ, достъпа до пазара, критериите и процедурите, приложими при предоставянето на разрешения за пренос, разпределение, доставка и съхранение на природен газ, както и експлоатацията на системите. Установените от настоящата директива правила за природен газ, включително за втечнения природен газ (ВПГ), се прилагат по недискриминационен начин също и към биогаз и газ от биомаса или към други видове газ, доколкото е технически възможно и безопасно тези видове газ да бъдат инжектирани в и транспортирани през система за природен газ.

- ✓ **Регламент (ЕО) № 715/2009 на Европейския Парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно условията за достъп до газопреносни мрежи за природен газ и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1775/2005**

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:32009R0715&from=DA>

Регламент (ЕО) № 715/2009 цели:

а) установява недискриминационни правила за условия за достъп до газопреносни системи, като се вземат предвид специалните характеристики на националните и регионалните пазари, с оглед обезпечаване на нормалното функциониране на вътрешния пазар на газ;

б) установява недискриминационни правила за условията за достъп до съоръжения за ВПГ и до съоръжения за съхранение, като се вземат предвид специалните характеристики на националните и регионалните пазари;

в) улеснява появата на добре функциониращ и прозрачен пазар на едро с високо равнище на сигурност на доставките на газ и предоставя механизми за хармонизиране на правилата за достъп до мрежата при трансграничен обмен на газ.

- ✓ **Директива 2010/75/ЕС на Европейския Парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 година относно емисиите от промишлеността (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването)**

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:02010L0075-20110106&from=EN>

Директива 2010/75/ЕС установява правила за комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването, произтичащо от промишлени дейности. Тя установява също така правила, предназначени да предотвратят или - в случаите, когато това е практически неосъществимо, да намалят емисиите във въздуха, водите и земята

и да предотвратят генерирането на отпадъци, с цел постигането на висока степен на опазване на околната среда като цяло.

- ✓ **Директива (ЕС) 2018/2002 на Европейския Парламент и на Съвета от 11 декември 2018 година за изменение на Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност**

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018L2002&from=EN>

С настоящата директива се установява обща рамка от мерки за насърчаване на енергийната ефективност в Съюза, за да се гарантира постигането на водещите цели на Съюза в областта на енергийната ефективност от 20 % за 2020 г. и от най-малко 32,5 % за 2030 г., и се създават условия за допълнителни подобрения на енергийната ефективност след тези дати.

В настоящата директива се определят правила, предназначени за отстраняване на пречките на енергийния пазар и за преодоляване на неефективността на пазара, които възпрепятстват ефективността на доставките и потреблението на енергия, и се предвижда въвеждането на индикативни национални цели и приноси за енергийна ефективност съответно за 2020 г. и 2030 г.

Директива (ЕС) 2018/2002 допринася за прилагането на принципа "енергийната ефективност на първо място."

- ✓ **Директива 2010/31/ЕС на Европейския Парламент и на Съвета от 19 май 2010 година относно енергийните характеристики на сградите**

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:32010L0031&from=EN>

Директива 2010/31/ЕС насърчава подобряването на енергийните характеристики на сградите в рамките на Съюза, като се вземат предвид външните климатични и местни условия, както и изискванията за параметрите на вътрешния въздух и съотношението разходи—ефективност.

Настоящата директива определя изисквания по отношение на:

- а) общата методологична рамка за изчисляване на цялостните енергийни характеристики на сгради и обособени части от сгради;
- б) прилагането на минимални изисквания по отношение на енергийните характеристики на нови сгради и обособени части от сгради;
- в) прилагането на минимални изисквания по отношение на енергийните характеристики на:
 - i) съществуващи сгради, обособени части от сгради и сградни компоненти, които подлежат на основен ремонт;
 - ii) сградни компоненти, които съставляват част от външните ограждащи елементи на сградата и които оказват съществено въздействие върху енергийните характеристики на тези елементи, когато бъдат модернизирани или подменени; и
 - iii) технически сградни инсталации без оглед на това кога са монтирани, подменени или модернизирани;
- г) националните планове за увеличаване на броя на сградите с близко до нулево нетно потребление на енергия;
- д) енергийното сертифициране на сгради или обособени части от сгради;

е) редовната инспекция на отоплителните и климатичните инсталации в сгради;
ж) системите за независим контрол на сертификатите за енергийни характеристики и докладите от инспекциите.

- ✓ **Регламент (ЕС) 2019/2144 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2019 година относно изискванията за одобряване на типа на моторни превозни средства и техните ремаркета, както и на системи, компоненти и отделни технически възли, предназначени за такива превозни средства, по отношение на общата безопасност на моторните превозни средства и защитата на пътниците и уязвимите участници в движението по пътищата, за изменение на Регламент (ЕС) 2018/858 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на регламенти (ЕО) № 78/2009, (ЕО) № 79/2009 и (ЕО) № 661/2009 на Европейския парламент и на Съвета и на регламенти (ЕО) № 631/2009, (ЕС) № 406/2010, (ЕС) № 672/2010, (ЕС) № 1003/2010, (ЕС) № 1005/2010, (ЕС) № 1008/2010, (ЕС) № 1009/2010, (ЕС) № 19/2011, (ЕС) № 109/2011, (ЕС) № 458/2011, (ЕС) № 65/2012, (ЕС) № 130/2012, (ЕС) № 347/2012, (ЕС) № 351/2012, (ЕС) № 1230/2012 и (ЕС) 2015/166 на Комисията**
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019R2144&from=BG>

Настоящият регламент установява изисквания:

- а) за одобряване на типа на превозни средства и на системи, компоненти и отделни технически възли, проектирани и конструирани за превозни средства, във връзка с техните общи характеристики и безопасност, и за защитата и безопасността на пътниците и уязвимите участници в движението по пътищата;
б) за одобряване на типа на превозни средства, по отношение на системи за следене на налягането в гумите, във връзка с тяхната безопасност, горивна ефективност и емисиите на CO₂;
в) за одобряване на типа на новопроизведени гуми по отношение на тяхната безопасност и екологичните им характеристики.

Настоящият регламент се прилага за превозни средства от категории М, N и О, съгласно определеното в член 4 от Регламент (ЕС) 2018/858, както и за системи, компоненти и отделни технически възли, проектирани и конструирани за такива превозни средства.

- ✓ **Регламент (ЕС) № 134/2014 на ЕК от 16 декември 2013 година за допълнение на Регламент (ЕС) № 168/2013 на Европейския парламент и на Съвета във връзка с изискванията по отношение на екологичните характеристики и характеристиките на задвижването и за изменение на приложение V от него**
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R0134&from=BG>

С настоящия регламент се установяват подробни технически изисквания и процедури за изпитване по отношение на екологичните характеристики и характеристиките на задвижването за одобряване на превозни средства от категория L и на системи, компоненти и отделни технически възли, предназначени за такива превозни средства, в съответствие с Регламент (ЕС) № 168/2013, и се установява списък на правилата на ИКЕ на ООН и техните изменения.

- ✓ **Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/535 на Комисията от 31 март 2021 година за определяне на правила за прилагането на Регламент (ЕС) 2019/2144 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на единните процедури и техническите спецификации за одобрение на типа на превозни средства и на системи, компоненти и отделни технически възли, предназначени за такива превозни средства, по отношение на общите им конструктивни характеристики и безопасност**
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021R0535&from=BG>

С настоящия регламент се определят разпоредби за единни процедури и техническите спецификации за ЕС одобряване на типа на превозни средства от категории М, N и О, както и на системи, компоненти и отделни технически възли, в съответствие с член 4, параграф 7, член 8, параграф 3 и член 10, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2019/2144 на Европейския парламент и на Съвета.

Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/535 предвижда също така единни процедури, които дават възможност за одобряване на типа в един или повече от следните случаи:

- а) на системи на превозни средства, когато се прилагат компоненти и отделни технически възли с маркировка за ЕС одобрение на типа вместо маркировка за ООН одобрение на типа, в контекста на изискванията, определени в правилата на ООН, включени в приложение II към Регламент (ЕС) 2019/2144;
- б) когато даден производител е определен за техническа служба в съответствие с член 72, параграф 1 и приложение VII към Регламент (ЕС) 2018/858 на Европейския парламент и на Съвета с оглед на изискванията, определени в правилата на ООН, включени в приложение II към Регламент (ЕС) 2019/2144;
- в) когато се прилага виртуално изпитване в съответствие с член 30, параграф 7 и приложение VIII към Регламент (ЕС) 2018/858 на Европейския парламент и на Съвета с оглед на изискванията, определени в правилата на ООН, включени в приложение II към Регламент (ЕС) 2019/2144.

- ✓ **Директива 2012/18/ЕС на Европейския Парламент и на Съвета от 4 юли 2012 година относно контрола на опасностите от големи аварии, които включват опасни вещества, за изменение и последваща отмяна на Директива 96/82/ЕО на Съвета**

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=CELEX:32012L0018&qid=1648811036280&from=EN>

Директива 2012/18/ЕС е основният нормативен акт на Европейския съюз, установяващ правила, с които се цели предотвратяването на големи аварии, които включват опасни вещества, и ограничаването на последствията от тях за човека и за околната среда, с оглед осигуряване на високо ниво на защита в целия Съюз по един последователен и ефективен начин. Изискванията на Директива 2012/18/ЕС са въведени в националното законодателство в глава седма, раздел 1 на ЗООС (Опасни вещества) и Приложение № 5 към чл. 111, ал. 1, т.3 от ЗООС (Критерии за докладване на голяма авария). Допълнителни правила за прилагането на изискванията на глава седма, раздел 1 от ЗООС, както и формата и съдържанието на документите са определени в Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях. Забележка: Водородът е поименно изброено вещество в част 2, т.15 на Приложение № 3 на ЗООС – с прагови количества за нисък рисков потенциал (≥ 5 тона) и прагови количества за висок рисков потенциал (≥ 50 тона) и е с категория на опасност P2 на част 1 от

същото приложение. При определяне на рисковия потенциал на предприятието се вземат предвид максималните количества на опасните вещества от Приложение № 3 на ЗООС, които са налични или могат да бъдат налични по всяко време на площадката на предприятието/съоръжението в самостоятелен вид и/или във вид на химични смеси, в състава на експлозивни изделия и/или под формата на отпадъци в предприятието/съоръжението (в тонове).

- ✓ **Директива 2014/34/ЕС на Европейския Парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 година За хармонизиране на законодателствата на държавите членки относно съоръженията и системите за защита, предназначени за използване в потенциално експлозивна атмосфера**
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=CELEX:32014L0034&from=EN#d1e43-309-1>

Директивата определя основните изисквания за здравето и безопасността и процедурите за оценка на съответствието (член 4), които трябва да се прилагат преди продуктите да бъдат пуснати на пазара на ЕС и е от значение за инженеринга на инсталации за производство на водород. Тя обхваща наред с другото оборудване и защитни системи, предназначени за използване в потенциално експлозивни атмосфери.

Директивата изисква от работодателите да класифицират зони, където може да възникне опасна експлозивна атмосфера. Класификацията, дадена на конкретна зона, както и нейният размер и местоположение, зависи от вероятността от възникване на експлозивна атмосфера и нейната устойчивост, ако това се случи. Директивата изисква от производителите да проектират оборудването си така, че да бъде подходящо за използване във взривоопасната атмосфера на техния клиент. Поради това производителите на оборудване разчитат на своите клиенти да им предоставят информация за класификацията на зоната и запалимите вещества в тази зона.

Директивата описва правилата и разпоредбите за всички участници във веригата на стойността, по отношение на гарантирането, че се продава и прилага само безопасно оборудване за използване в потенциално експлозивна атмосфера. Тя осигурява регламент за това как оборудването трябва да бъде конструирано, произведено и документирано, както и правилата за СЕ-маркировка.

Тя също така съдържа, процедури за оценка на съответствието (член 13), декларация за съответствие на ЕС (член 14) и общи принципи на маркировката СЕ (член 16)

- ✓ **Директива 2010/75/ЕС, на Европейския Парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 година относно емисиите от промишлеността (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването)**

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=CELEX:32012L0018&qid=1648811036280&from=EN>

Директивата, която се прилага за производството на водород (производство в промишлен мащаб чрез химическа или биологична обработка) (приложение I, точка 4.2), съдържа:

- Основни задължения на оператора (член 11)
- Съдържанието на заявленията за разрешителни (член 12)
- Разрешителни условия (член 14)
- Норми за допустими емисии, (член 15)
- Изисквания за наблюдение (член 16)
- Достъп до информация и обществено участие (член 24)

Значението на „производство в промишлен мащаб чрез химическа или биологична обработка в приложение I, раздел 4“ е изяснено от Комисията на ЕС в подкрепа на мерките за транспониране и прилагане. :

Приложение I, раздел 4 („химическа промишленост“) се отнася до „производство в промишлен мащаб“ и не съдържа количествени прагове на капацитета. Мащабът на химическото производство може да варира от няколко грама (на високоспециализиран продукт), до много тонове (на насипен химически продукт); но и двете могат да съответстват на „индустриален мащаб“ за тази конкретна дейност.

Трябва да се вземат предвид различни критерии, за да се реши дали производството е „в индустриален мащаб“, включително такива фактори като естеството на продукта, промишления характер на използваните съоръжения и машини, обем на производството, търговска цел, производство само за собствена употреба, влияние върху околната среда. Такива съображения следва да отчитат основната цел на IED, както е изразена в член 1, за „предотвратяване или, когато това не е осъществимо, намаляване на емисиите във въздуха, водата и земята и предотвратяване на генерирането на отпадъци, за да се постигне високо ниво на защита на околната среда като цяло“, допълнено от общия принцип, определен в член 11, буква в), че „не се причинява значително замърсяване“.

Фактът, че дейността се извършва за „търговски цели“ може да бъде силен индикатор за „индустриален мащаб“, [...] Въпреки това може да не е достатъчно да се използва „търговската цел“ на дейност като единствен определящ фактор за „индустриален мащаб“. Може също да е важно да се вземе предвид потенциалното въздействие върху околната среда на производствената последователност.

✓ **Директива 2011/92/ЕС на Европейския Парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно оценката на въздействието на някои публични и частни проекти върху околната среда**

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=CELEX:32011L0092&from=EN>

Директивите (и техните последващи изменения) определят процедура за стратегическа оценка на въздействието върху околната среда. Процедурата е обобщена по следния начин: предприемачът може да поиска от компетентния орган да определи какво трябва да бъде обхванато от информацията за ОВОС, която трябва да бъде предоставена от разработчика (етап на определяне на обхвата); предприемачът трябва да предостави информация за въздействието върху околната среда (доклад за ОВОС – приложение IV); органите по околната среда и обществеността (и засегнатите държави-членки) трябва да бъдат информирани и консултирани; компетентният орган взема решение, като взема предвид резултатите от консултациите. Обществеността е информирана за решението след това и може да оспори решението пред съда.

В съответствие с Директивата за ОВОС, производството и съхранението на водород попада в рамките на проектите, изброени в приложение II (ба и бв - производство на химикали; и съоръжения за съхранение на нефт и нефтопродукти и химични продукти), за които държавите-членки определят дали проектът ще бъде предмет на оценка или не. В някои страни от ЕС съхранението на 5 тона или повече водород попада в обхвата на директивите.

Последното изменение (Директива 2014/52/ЕС) въвежда минимални изисквания по отношение на типа проекти, подлежащи на оценка, основните задължения на

разработчиците, съдържанието на оценката и участието на компетентните органи и обществеността.

- ✓ **Директива 2001/42/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 27 юни 2001 година относно оценката на последиците на някои планове и програми върху околната среда**

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=CELEX:32001L0042&from=en>

Целта на настоящата директива е да предостави високо равнище на защита на околната среда и да допринесе за интегрирането на екологичните съображения в подготовката и приемането на планове и програми, с оглед съдействие за устойчиво развитие чрез осигуряване, че в съответствие с настоящата директива, се извършва екологична оценка на определени планове и програми, които е вероятно да имат съществени последици върху околната среда.

- ✓ **Директива 98/24/ЕО на Съвета от 7 април 1998 година за опазване на здравето и безопасността на работниците от рискове, свързани с химични агенти на работното място**

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=CELEX:31998L0024&from=EN>

Изискванията на настоящата директива се прилагат, когато на работното място присъстват или могат да присъстват опасни химични агенти (член 1.2). Когато е приложимо, директивата налага определени задължения на работодателите

- Определяне и оценка на риска (член 4)
- Общи принципи за предотвратяване на рискове (член 5)
- Специфични мерки за защита и превенция (член 6)
- Споразумения за справяне с произшествия (член 7)
- Информация и обучение за работници (член 8)

- ✓ **Директива 2004/35/ЕО на Европейския Парламент и на Съвета от 21 април 2004 година относно екологичната отговорност по отношение на предотвратяването и отстраняването на екологичните щети**

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=CELEX:32004L0035&from=EN>

Директива 2004/35/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно екологичната отговорност по отношение на предотвратяването и отстраняването на екологичните щети и създава рамка за екологичната отговорност, основана на принципа „замърсителят плаща“, с цел предотвратяването и отстраняването на екологичните щети. Трите отделни категории екологични щети в Директива 2004/35/ЕО са „щети, причинени на защитени видове или природни местообитания“, „щети на водите“ и „щети на почвата“. В случай на непосредствена заплаха от екологични щети, операторите предприемат превантивни или оздравителни мерки. Основният принцип на Директива 2004/35/ЕО е, че оператор, чиято дейност е причинила екологични щети или непосредствена заплаха от такива щети, е финансово отговорен. Дейности, свързани с производство на водород, са относими към т. 1, т. 7 и т. 8 от Приложение III на Директива 2004/35/ЕО.

- ✓ **Регламент (ЕО) № 1272/2008 на Европейския Парламент и на Съвета**
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=CELEX:32008R1272&from=EN>

Регламент (ЕО) № 1272/2008 на Европейския Парламент и на Съвета от 16 декември 2008 година относно класифицирането, етикетирането и опаковането на вещества и смеси, за изменение и за отмяна на директиви 67/548/ЕИО (DSD) и 1999/45/ЕО (DPD) и за изменение на Регламент (ЕО) № 1907/2006 (CLP). Регламент CLP въвежда критериите за класифициране и правилата за етикетиране на глобалната хармонизирана система (GHS) на ООН с цел гарантиране на високо ниво на защита на здравето на човека и на околната среда. В част 3 (таблица 3) от Приложение VI към Регламент CLP е въведена хармонизирана класификация и етикетиране на водорода – код на класа и категория на опасност „газове под налягане (Press, Gas)“ и „запалими газове, категория на опасност 1 (H 220) – (Flam Gas 1).

- ✓ **Директива 2009/104/ЕО на Европейския Парламент и на Съвета от 16 септември 2009 година относно минималните изисквания за безопасността и здравето на работниците при използването на работно оборудване по време на работа (Втора специална директива по смисъла на член 16, параграф 1 от Директива 89/391/ЕИО)**
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=CELEX:32009L0104&from=EN>

Прилагат се общите разпоредби на глава II (Задължения на работодателите). Това законодателство обаче се прилага широко и не трябва да се разглежда като специфично за водорода.

- ✓ **Директива 1999/92/ЕО на европейския парламент и на съвета от 16 декември 1999 година относно минималните изисквания за подобряване защитата на здравето и безопасността на работниците в потенциален риск от експлозивни атмосфери (петнадесета специална директива по смисъла на член 16, параграф 1 от Директива 89/391/ЕИО)**
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=CELEX:31999L0092&from=EN>

Определя минимални изисквания за безопасност и защита на здравето на работниците, потенциално изложени на риск от експлозивна атмосфера.

- ✓ **Директива 2014/68/ЕС на Европейския Парламент и на Съвета от 15 май 2014 година за хармонизиране на законодателствата на държавите членки за предоставяне на пазара на съоръжения под налягане**
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=CELEX:32014L0068&from=EN>

Директивата за оборудването под налягане се прилага за проектиране, производство и оценка на съответствието на оборудване и възли под налягане с максимално допустимо налягане, по-голямо от 0,5 bar.

Техническите изисквания и класификация според нарастващо ниво на опасност, в зависимост от налягането, обема или номиналния размер, групата на флуида и агрегатното състояние, както и процедурите за оценка на съответствието са определени и изисквани от директивата.

Водородът е течност, която попада в група 1. Група 1 се състои от опасни течности (запалими, токсични и/или окислителни). В резултат на това голяма част от оборудването за производство, съхранение и разпространение на H₂ трябва да отговаря на техническите изисквания, определени в Директивата за оборудването под налягане (PED).

Регламент (ЕО) 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали, за създаване на Европейска агенция по химикали, за изменение на Директива 1999/45/ЕО и за отмяна на Регламент № 793/93 на Съвета и Регламент № 1488/94 на Комисията, както и на Директива 76/769/ЕИО на Съвета и Директиви 91/155/ЕИО, 93/67/ЕИО и 2000/21/ЕО на Комисията (REACH)

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=CELEX:32006R1907&from=BG>

Независимо, че съгласно Приложение V „изключение от задължението за регистриране, в съответствие с член 2, параграф 7, буква б) от Регламент REACH, съгласно т.13 на същото приложение, водородът попада в това изключение, но следва да се има предвид, че регламентът поставя конкретни изисквания за съставянето на информационни листове за безопасност. Съгласно чл. 31, пар. 1, буква а) от Регламент REACH, доставчикът на вещество или смес предоставя на получателя на веществото или сместа, информационен лист за безопасност, съставен съгласно изискванията на приложение II, когато вещество или смес отговаря на критериите за класифициране като опасно в съответствие с Регламент (ЕО) № 1272/2008.

България

- ✓ **Наредба № 40 от 14 януари 2004 г.** за условията и реда за извършване на превоз на опасни товари
<https://lex.bg/bg/laws/ldoc/2135479823>
Правилата за безопасност при пътен **транспорт** на водород са формулирани в **Наредба № 40 от 14 януари 2004 г.** за условията и реда за извършване на превоз на опасни товари, която следва Европейската спогодба за международен превоз на опасни товари по шосе (ADR) и Директива 2010/35/ЕС⁵. Промените в нормативната уредба следва да осигуряват едновременно безопасност на транспортирането и избягване на потенциални административни бариери при транспортиране на водород при налягане по-голямо от 200 бара, поради различие с обичайната практика в България .
- ✓ **Закон За Опазване на Околната Среда (ЗООС)**
<https://www.moew.government.bg/bg/zakon-za-opazvane-na-okolnata-sreda-6671/>
 - Наредбата по чл. 90 ал.1 от ЗООС – Наредба за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми;
 - Наредбата по чл. 101 от ЗООС – Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда;
 - Наредбата по чл. 103, ал.9 от ЗООС – Наредба за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях;

⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:32010L0035&from=bg>

- Наредбата по чл. 119 от ЗООС – Наредба за условията и реда за издаване на комплексни разрешителни.
 - ✓ **Постановление № 164 от 7 юли 2008 г.** за приемане на Наредба за устройството, безопасната експлоатация и техническия надзор на съоръжения под налягане
<https://dv.parliament.bg/DVWeb/showMaterialDV.jsp;jsessionid=AA7134025300BACAE13A1B56634282F7?idMat=6286>
 - ✓ **Закон за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети (ЗОПОЕЦ)**
https://www.moew.government.bg/static/media/ups/tiny/Ekologichna_otgovornost/Zakonodatelstvo/ZAKON_za_otgovornostta_za_predotvratqvanе_i_otstranqvanе_na_e_kologicni_seti.pdf
 - ✓ **Закон за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси (ЗЗВВХВС)**
<https://www.moew.government.bg/bg/zakon-za-zastita-ot-vrednoto-vuzdejstvie-na-himichnite-vestestva-i-smesi-zzvvhvs/>
Наредба по чл. 46 от ЗЗВВХВС за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси.
 - ✓ **Закон за устройство на територията**
<https://www.mrrb.bg/bg/zakon-za-ustrojstvo-na-teritoriyata-84665/>
 - ✓ **Наредба № Из-1971 от 29 октомври 2009 г. за строително-технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар**
<https://www.mrrb.bg/bg/naredba-z-1971-ot-29-oktomvri-2009-g-za-stroitelno-tehnichecki-pravila-i-normi-za-osiguryavane-na-bezopasnost-pri-pojar/>
 - ✓ **Наредба за устройството, безопасната експлоатация и Техническият надзор на газовите съоръжения и инсталации за втечнени въглеводородни газове**
https://www.damtn.government.bg/wp-content/uploads/naredbi/naredba_za_ustrojstvoto_bezopasnata_eksploataciq_i_tehnicheckiq_nadzor_na_gazovite_syoryjeniq_i_insta.pdf?t=1607329834
 - ✓ **Наредба № рд-07-2 от 16.12.2009 г. За условията и реда за провеждането на периодично обучение и инструктаж на работниците и служителите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд**
<https://www.gli.government.bg/en/node/9585>
-

За периода от 1 февруари 2020 година до 31 декември 2022 г. са настъпили следните промени в нормативната рамка:

1. Закон за енергетиката - Обн. ДВ. бр.107 от 9 Декември 2003г., изм. ДВ 9 от 09.02.2021 г.

В § 7. В чл. 36е, ал. 1, т. 1 се създава изречение второ: „Производителите на електрическа енергия от енергиен обект за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници или от зелен водород, въведен в експлоатация след 1 януари 2021 г., с изключение на производителите по чл. 24, т. 1 от Закона за енергията от възобновяеми източници, на които електрическата енергия се закупува при условията на чл. 31 от същия закон, не дължат вноски във фонда.“

§ 26. В допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения: б) създава се т. 24д:

„24д. „Зелен водород“ е водород, получен чрез електролиза или други технологии, използващи възобновяеми енергийни източници. Електрическата енергия, използвана за производството на зелен водород, е с гаранция за произход на енергията от възобновяеми източници.“

2. НАРЕДБА № РД-02-20-2 ОТ 28 СЕПТЕМВРИ 2020 Г. ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ПРОЕКТИРАНЕ, ИЗГРАЖДАНЕ, ВЪВЕЖДАНЕ В ЕКСПЛОАТАЦИЯ И КОНТРОЛ НА СТАНЦИИ ЗА ЗАРЕЖДАНЕ НА АВТОМОБИЛИ, ЗАДВИЖВАНИ С ГОРИВО ВОДОРОД, в сила от 07.01.2021 г. Издадена от министъра на регионалното развитие и благоустройството, министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията, министъра на вътрешните работи, министъра на икономиката, министъра на околната среда и водите, Обн. ДВ. бр.86 от 6 Октомври 2020 г.

С наредбата се определят:

1. техническите изисквания за проектиране, изграждане и въвеждане в експлоатация на станции за зареждане на автомобили, задвижвани с гориво водород, наричани по-нататък "водородни зарядни станции", за стационарни приложения;
2. контролът на водородните зарядни станции по отношение на минималните проектни характеристики за безопасност в процеса на проектиране, изграждане и експлоатация.

3. Наредба за изменение и допълнение на Наредба № I-45 от 2000 г. за регистриране, отчет, спиране от движение и пускане в движение, временно отнемане, прекратяване и възстановяване на регистрацията на моторните превозни средства и ремаркета, теглени от тях, и реда за предоставяне на данни за регистрираните пътни превозни средства (обн., ДВ, бр. 31 от 2000 г.; изм. и доп., ДВ, бр. 110 от 29 декември 2020 г.)

Чл. 23. (4) (Нова - ДВ, бр. 97 от 2019 г., изм. - ДВ, бр. 110 от 2020 г.) Графичните знаци на регистрационния номер за моторни превозни средства, които се задвижват само с електрически двигател, се нанасят със зелен цвят на бял светлоотразителен фон.

4. Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за енергията от възобновяеми източници

<https://www.strategy.bg/PublicConsultations/View.aspx?lang=bg-BG&Id=7236>

Към настоящият момент е разработен проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ). Измененията са разработени с цел транспониране на изискванията на Директива ЕС 2018/2001 за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници. С оглед изпълнение на изискванията на Директивата, в проекта са допълнени правомощията на министъра на околната среда и водите, който разработва и прилага механизъм за надеждно и независимо одитиране на подаваната от икономическите оператори информация относно изпълнението на изискванията за устойчивост на биогоривата и течните горива от биомаса.

В проект на ЗИД на ЗЕВИ е предвидено производството на биогаз и зелен водород да се насърчава чрез:

1. предоставяне на гарантиран достъп до преносната и разпределителните мрежи при спазване на критериите за сигурност, предложени от операторите на газопреносната и газоразпределителните системи и одобрени от Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР);
2. гарантиране на преноса и разпределението на биогаз и зелен водород, при спазване на критериите за сигурност по т.1;
3. недопускане на дискриминация по отношение на биогаз и зелен водород при определянето на такси за пренос и разпределение по преносна или разпределителна мрежа;
4. публикуване от операторите на газопреносната и газоразпределителните мрежи на тарифите за присъединяване на обекти за производство на биогаз и зелен водород;
5. задължително изкупуване на биогаз със сертификат за качество и налягане и зелен водород, съгласно договор с обществения доставчик и/или крайните снабдители;
6. регламентира се възможността за издаване на гаранции за произход (ГП) за зелен водород. Въведена е разпоредба, с която в Национална информационна система за потенциала, производството и потреблението на енергия от ВИ в България се включва информация за мерките за стимулиране на производството и потреблението на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от ВИ, биогаз и зелен водород;
7. с въвеждането на ГП за зелен водород се предвижда да бъдат извършени изменения и допълнения в **Наредба № РД-16-1117 от 14.10.2011 г.** за условията и реда за издаване, прехвърляне, отмяна и признаване на ГП на енергията от възобновяеми източници.